

De Erfarne: Ivan fra Tvis (afsnit 2 af 6)

Om podcasten

Link til [podcasten De Erfarne](#)

I første sæson af "De Erfarne" (afsnit 1 til 6) fortæller seks vidt forskellige mennesker om deres tanker, drømme og håb for de sidste år af deres arbejdsliv og overgangen til pensionisttilværelsen. Lyt med og bliv klogere på seniorordninger, arbejdsglæde, trivsel, pension, senkarriere og seniorarbejdsliv.

"Havde jeg været 25 i dag, så havde jeg læst psykologi".

I dette afsnit af De Erfarne skal du møde Ivan, som arbejder på en fabrik i Vestjylland. Ivan fortæller om, hvordan det er at være så glad for sin arbejdsplads, at man ikke kan forestille sig at stoppe. Kollegaer, humor og den særlige ånd, der findes på hans arbejdsplads, betyder noget for, hvor godt han trives, hvis man spørger Ivan. Og så er det gået op for ham, at han faktisk er rigtig god til det med mennesker. Derfor er det ham, der tager sig af oplæringen af alle de nye medarbejdere. Ivan har også en plan – han vil nemlig gerne fejre sit 25-års jubilæum på fabrikken. Så bliver det nemlig anden gang i løbet af arbejdslivet, han kan det, og hvor mange har lige haft 25-års jubilæum på to arbejdspladser?

"De Erfarne" er produceret i forbindelse med projektet Seniorpraksis ved Center for Humanistisk Sundhedsforskning af Marie Gorm Larsen med hjælp fra Louise Folker, Line Steen Bygballe og Aske Juul Lassen. Podcasten er støttet af Velliv Foreningen.

Hvis du har ris, ros eller kommentarer til podcasten, så kontakt endelig Marie Larsen, tlf. 24 89 70 07 eller på mail mgl@hum.ku.dk

Læs mere om forskningsprojektet på [projekthjemmesiden](#).

Indholdet af podcasten

Ivan: Og så kan jeg da også godt afsløre, at hvis jeg havde været 25 i dag eller 30 måske, så tror jeg, at jeg ville have læst psykologi.

(Baggrundsstøj fra fabrikshal)

Marie: Goddag Ivan!

Ivan: Hej!

Marie: (Griner) Hej -

Ivan: Så... Der går lige en lille time, inden jeg er klar.

Marie: Jamen det er godt.

Ivan: Jeg har simpelthen så travlt. Det er helt vildt nu. Fuldstændig.

Marie: Hvad sker der? Er det bare-

Ivan: Det ved jeg ikke. Det er i hvert fald ikke noget - vi har ikke fået corona herovre i hvert fald...

Marie (voice-over): Du lytter til De Erfarne - en podcastserie i seks afsnit, hvor seks vidt forskellige mennesker fortæller om den sidste del af deres arbejdsliv. I det her afsnit af De Erfarne skal du møde Ivan. Jeg besøger ham på en fabrik i Vestjylland. Her finder jeg ham ved en stor maskine, hvor han bukker stålplader, så de får den helt rigtige form. Ivan fortæller mig om, hvordan det er at være så glad for sin arbejdsplads, at man slet ikke kan forestille sig at stoppe. I hvert fald ikke når man har de bedste kollegaer og inden længe kan fejre sit 25 års jubilæum nummer to.

Ivan: Jeg hedder Ivan, og jeg bor i Tvis. Det er i nærheden af Holstebro. Og jeg er lige blevet 63. Jeg er gift med en norsk nordmand fra Norge, hvor vi traf hinanden for 34 år siden. Og ud af det der er der kommet to dejlige børn og to dejlige børnebørn. Så... Og så har jeg været på arbejdsmarkedet siden august '73, hvor jeg har været så heldig at have kun tre arbejdsløshedsdage frem til i dag. Så det er rimelig billigt sluppet, kan man sige, det er. Lige nu så er jeg på noget, der hedder BM Silo, hvor jeg har været i 19 år, siden 2002. Og min primære opgave her det er bukning af dele til siloer. Jeg har været inden for rigtig mange brancher. Jeg startede i august '73 på en konfektionsfabrik på lageret, hvor man lavede herretøj. Habitter og jakker. Og så har jeg været en måned på en papæskefabrik, hvor vi lavede papkasser til guld- og sølvure og til guldsmede og... Så havnede jeg på noget i '75, der hed Danspin, hvor jeg har prøvet lidt af hvert også. Både i produktion og jeg

blev til sidst værkfører for reparation og vedligeholdelse, og der nåede jeg så at have de der 25 års jubilæum dengang. Så efter det så havnede jeg på en træfabrik, hvor vi lavede limtræsplader. Og så som sidste, rosinen i pølseenden, så havnede jeg oppe på BM Silo i 2002 og har været der siden og har været rigtig glad ved at være her. Altså, jeg har været på BM Silo i godt 19 år, 19½ år nu. Nej 18½. Undskyld (griner).

Marie: (griner) Nej, men det er jo lige det der med-

Ivan: Ja, ja. Nej 18½, ja. Ja, må det være. Jeg var til samtale en mandag og blev spurgt, om jeg kunne starte tirsdag morgen, så det (griner). Så det er grunden til, at jeg er her, altså, det... Og har været rigtig rigtig glad ved at være her. Så.

(Baggrundsstøj fra fabriksal)

Ivan: Jeg skal bare lige have syv mere af dem her.

Marie: Ja, men du skal ikke skynde dig for min skyld, jeg går bare og optager det hele.

Ivan: Nej-nej, men altså... Det skal stilles om til en anden. For dem kan jeg ikke nå at blive færdige med, inden jeg skal hjem. Og så skal det pilles ned og stilles op igen. Så vi kan ligeså godt bare...

Marie: Okay, nå!

Ivan: Jeg er også begyndt kl. seks i den her uge.

Marie: Nå for helvede...

Ivan: Hele BM-ånden, som vi kalder den, den er noget helt specielt i forhold til alle de steder jeg har været før. Der er ingen her, der er mere end andre. Vi er alle ens. Alle snakker med alle. Og der er ikke nogen, der er uden for. Man siger godmorgen, når man kommer. Er der så én en morgen, der ikke... [siger] godmorgen eller sådan, så ved man med det samme, at der er et eller andet galt. Og så starter der en proces, hvor man ligesom spørger ind til: "Hvad er det, der sker her? Hvorfor er du ikke i godt humør i dag?" Og når så det kommer frem, at vedkommende har måske private problemer, så bliver det afhjulpet. Både blandt kollegaer, men også med ledelsen, fordi ledelsen de går ind og siger: "Kan vi gøre noget her for ligesom at bevare dig som medarbejder? Skal du have fri et par dage? Er der andet, vi kan gøre? Er det fysiske problemer, du har? Skal vi have dig til en fysioterapeut eller et eller andet?" Og det er det, der præger hele BM. Det er omsorgen for medarbejderne. Fra ledelsen også. Også blandt kollegaer. Og det er det, der gør det så super at være her. Jamen, altså det væsentlige det er jo, kan man sige, omsorgen for medarbejderne. Der bliver også taget hensyn i produktionen: "Er det for hårdt for dig at stå her rent fysisk? Skal vi

prøve at se, om vi kan finde noget andet, som du kunne blive ligeså glad ved?" Og altså. Jamen i det hele taget hele BM-konceptet, kan man sige, det er omsorgen for medarbejderne. Og at medarbejderne det er BM's vigtigste ressourcer, kan man sige, ja. Man har omsorg, ledelsen har omsorg for medarbejderne, men medarbejderne har også omsorg for hinanden indbyrdes, hvis man kan sige det sådan. Altså. Man kommer hinanden ved. Man snakker med alle. Og det er både arbejdsmæssigt og privat. Hvis der er en eller anden, der har en god interesse for et eller andet, så deler man den. Og det har jeg ikke oplevet på andre arbejdspladser, at man har - ikke på samme måde som BM-ånden den er.

(Baggrundsstøj fra fabrikshal)

Ivan: Humor er en meget meget vigtig del herude. Vi har det utroligt sjovt med hinanden. Altså humoren er nok noget af det, der er med til at drive hverdagen også. Man har utroligt meget frihed her. Der kommer nogle dele, som skal bearbejdes, og er... BM-ånden er så, at "det klarer du". Der kommer ingen og spørger om: "Hvor langt er du? Kan du se at blive færdig!" Der er fuld tillid, at det man gør, det også er hundrede procent i orden. Man er sin egen kontrolchef, hvis man kan sige det sådan. Og det gør jo så også at man - ved at have fået det ansvar - selvfølgelig går lidt mere op i at aflevere noget, der er hundrede procent i orden. Der er ingen, der står og: "Det der, det skal du nå på et kvarter". Tager det tyve minutter, jamen så er det i orden. Kan du gøre det på 12 minutter, så er det endnu mere i orden, altså. Jamen det giver da en tilfredshed at vide, at det, jeg har lavet, det ved jeg selv, er i orden. Samtidig med at man så tænker, og ved også, at ham, der skal overtage det bagefter, han ville også sige: "Jamen det er i orden, sådan som det er lavet det her". Og det giver da en arbejdsglæde i sig selv. At der så ind imellem lige dukker en kollega forbi til lige at fyre et par bemærkninger af, det er jo så et ekstra plus, ikke også. Og det giver jo så også arbejdsglæden, kan man sige. Sammenholdet og - ja.

(Baggrundsstøj fra fabrikshal)

Ivan: At arbejde med mennesker i det hele taget, det synes jeg da er spændende. Jeg vil gerne give et - nævne et eksempel med en, vi havde herude engang. Jeg blev præsenteret for vedkommende, og så siger jeg til ham: "Den der bukkemaskine, der står der, den skal du lære at køre med". "Det kan jeg ikke," sagde han så. Så siger jeg til ham - for det første så spiller jeg lidt dum og siger til ham: "Det hørte jeg ikke, hvad var det, du sagde?" Så siger han igen: "Jamen, det kan jeg da ikke finde ud af det der". Så siger jeg så - og så spørger jeg ham igen: "Har du nogensinde set sådan en bukkemaskine før?" "Nej," det havde han ikke. "Så du har heller aldrig stået ved sådan en bukkemaskine før?" "Nej," det havde han da heller ikke. "Jamen hvordan ved du så, at du ikke kan?" "Øh, æh, øh". Så stoppede han da lidt... Men efterhånden så begynder man jo ligeså stille, altså: Det er pedalen til at få den til at køre ned, og det er pedalen til at få den til at køre op. Og efterhånden så kommer det jo ligeså stille, hvor de ligesom finder ud af, at de kan faktisk godt. Hvis der kommer en ind, hvor selvtilliden den er nul, så prøv ligeså stille at finde ud af: Hvor er det,

at kæden den er hoppet af? Og hvordan får man banket lidt selvtillid ind i folk igen, altså. Og vi har da også - vi har haft nogle stykker herude, som jeg ligesom også har været med til at sætte præg på, og det er faktisk lidt spændende. Der er stor forskel på folk. Jeg har haft oplevet at én, han skulle have det hele - alt hvad han fik at vide, det skulle pakkes fuldstændig ind i blomster, for ligesom at han kunne komme videre. Man skulle tage meget forsigtigt på ham. Og han kom også afsted med en svendeprøve som klejnsmed. Omvendt har jeg så haft én også, han skulle have et par på ørerne, hvis man kan sige det sådan. Han skulle have det på den hårde måde. Og jeg har også været udsat for at have skældt ham ud... Hvor jeg synes, at jeg måske lige var gået over stregen. Men det, der skete ved det, det var, at vi blev de bedste venner, der findes på jorden her. Ved at han fik det på den hårde måde. Og det var det, han trængte til. Og ligesom for at komme videre, der skulle du sætte en stol for døren og så sige: "Nu stopper festen". Og det endte med, at vi blev de bedste venner, ja. Så... (Der grines). Ja, var lidt - det er lidt spændende sådan noget, synes jeg, det. Eller meget spændende. Ligesom at kunne hjælpe folk videre. Jeg kan ikke huske, hvordan det startede, eller hvordan det hænger sammen, men det er tit, at så kommer ledelsen og spørger mig om: "Kan du ikke lige prøve at arbejde sammen med vedkommende og så lige se, hvad kan de? Og hvad vil de?" Og allerede der synes jeg, at det spændende det begynder. Det er vel en eller anden form for mentor, altså. Vi har da også diskuteret privatlivets problemer, ikke kun arbejdsrelateret, men også privatlivet, hvor de er kommet og spurgt, om: "Nu er der sket sådan og sådan, hvad, hvordan synes du...?" Og så har vi stået og snakket lidt om det, og det endte så med, at de faldt til ro, og så kom videre på den måde, altså. Så det har jeg også oplevet, at det - ja. Og så kan jeg da også godt afsløre, at hvis jeg havde været 25 i dag eller 30 måske, så tror jeg, at jeg ville have læst psykologi. Fordi jeg synes, at det er et spændende område. Ja. Men nu er jeg vist blevet for gammel til sådan noget pjat! (griner).

(Baggrundsstøj fra fabrikshal)

Ivan: (Griner) Det var Jakob og mig, der gik og snakkede lidt om, at vi skulle have navngivet hende. Og alle robotter i dag de hedder Robert. Men fordi den dernede det er en UR50-robot, som den hedder, så har du jo UR, det har du jo allerede, så det blev Ursula i stedet for (griner).

Ivan: Altså, unge mennesker vil jo kunne, rent fysisk, tage nogle lidt tungere løft og lidt hårdere arbejde, og måske arbejde et par timer ekstra også. Hvor os gamle, hvis man kan sige det sådan, vi har så erfaringen og rutinen. Og de to ting kombineret - altså man kan hjælpe hinanden på den måde, ikke også.

Marie: Ja. Vil du ikke fortælle lidt om - nu mødte jeg jo også lige Jakob derude (Ivan bekræfter). Vil du ikke lige fortælle lidt om Jakob og om, hvordan I arbejder sammen og jeres forhold og sådan noget der? (Der grines)

Ivan: Ej, men det - det er jo helt unikt! Altså. Jakob, han er jo, jeg ved ikke, omkring de 30. Hvor jeg så er omkring de - ja, jeg er lige blevet 63. Vi har altså et forhold, som siger sparto til hinanden. Både på BM, men også privat. Hvor Jakob han har idéerne, eller han kan lave idéerne rent håndværksmæssigt, hvor man så måske kan sige, at jeg har måske erfaringen til at kunne gå ind og sige: "Jamen prøv lige at gøre sådan i stedet for". Fordi vi har da haft mange gode lørdag aftener sammen også, hvor vi har udvekslet erfaringer og... "Kan du ikke lære mig at lodde?", sagde han til mig engang. "Jo, det kan jeg da nemt. Du skal bare sådan og sådan og sådan. Og så tomlen op!". Hvor man så kan sige, at - jeg går ind og siger til Jakob: "Jakob, jeg har det problem her, hvordan er det lige, jeg løser det?" Og så siger han: "Jamen, jeg laver lige en eller anden dims". Fordi det kan han som Ole Opfinder, det kan han se. "Det er lige sådan en her, du står og mangler. Jeg laver lige sådan en til dig. Så er problemet løst". Og så har vi den samme humor også. Og det er måske også derfor, vi går så godt i spænd, altså, vi kan se det samme sjove i den samme ting, kan man sige.

Ivan: Et er, hvad min dåbsattest siger, men et andet er, at jeg tænker på en anden måde. Jeg kan ikke se mig selv som en 63-årig. Som jeg plejer at sige: "Sæt mig på en knallert, så føler jeg mig som en 16-årig," ikke også. (Der grines) Men så længe helbredet er, som det er, så har jeg overhovedet ikke spekuleret i alder eller seniorordning eller pension eller noget som helst endnu. Fordi... BM-ånden, den er her. Og der bliver taget hensyn. Er der en dag, hvis man har enten ondt i hovedet eller ondt i en arm eller et eller andet: "Jamen, du kan lige gå derover så i stedet for i dag". Altså, der bliver taget hensyn til folk også... Hvis man er god gammeldags træt, jamen, en halv time på sofaen, det kan gøre meget bedre og redde det, kan man sige. Men det andet vil jeg ikke undvære. Altså, jeg har - første gulerod, det er folkepensionen som 67-årig, der er fire år endnu. Og så længe helbredet det er, som det er, så bliver jeg ved til 67-årig. Og så er det, den kommer den der: I 2022 der kan jeg have 20 års jubilæum her. Og så er der to år tilbage til folkepensionen. Og så er der jo kun små tre år, så kan jeg opleve 25 års jubilæum nummer to! Jeg ved ikke... Jeg har ikke endelig bestemt mig endnu, men... Det kunne godt være en mulighed. At få et eller andet skånearbejde herude, eller... Alt afhængigt af - det er kroppen, der bestemmer, hvornår jeg holder. Det er, fordi den gode arbejdsplads her, det er ikke en, man bare siger farvel til, altså. Det er det ikke! Jeg ved det ikke... Jeg vil ikke udelukke muligheden! (griner)

Marie: (griner) Hvor er det spændende, altså.

Ivan: Hvis Dorte eller Klaus ellers vil blive ved med at have mig der, så....

Marie: Ja. Ja-ja, jeg håber stadigvæk du bliver. Jeg vil gerne til 25 års jubilæum (griner).

Ivan: Ja (griner). Kommer du, hvis jeg holder 25 års?

Marie: Det gør jeg!

Ivan: Det er helt sikkert?

Marie: Det lover jeg! (griner)

Ivan: Ja (griner). Ja. Der er ingenting, der er fastlagt endnu, så... (griner)

Marie: Vi venter og ser (griner).

Ivan: Jeg ved ikke, men... Det er lidt fristende at prøve, men omvendt - helbredet skal være der. Familien skal støtte op, eller bakke op omkring det også, at man er væk i de der timer hver dag også. Der er flere ting, der skal falde på plads, for at det kan lade sig gøre. Ja. Men man skal aldrig sige aldrig! (griner)

Marie: (griner) Nej, det er sikkert godt.

(Baggrundsstøj fra fabrikshal)

Ivan: Så kører pladen ned og bliver skubbet over, og så kører den op igen. Og så er pladen vendt.

Marie: Hold kæft, det er smart.

Ivan: Det er rigtig, rigtig smart, det der.

Marie: Det er mega smart. Og har han simpelthen selv gået og konstrueret og bygget på?

Ivan: Ja. Ja.

Marie: Det er ikke for sjov, du kalder ham... Hvad var det nu?

Ivan: (griner) Ole Opfinder.

Marie: (griner) Ja!

Ivan: Ej, men altså en plade på 50-60 kilo, det er jo ikke en, man bare lige tager ved og sådan...

Marie (voice-over): Du har lyttet til De Erfarne - fortællinger fra sidste del af arbejdslivet. Podcasten er produceret af mig, Marie Gorm Larsen, med hjælp fra Louise Folker, Aske Juul Lassen og Line Steen Bygballe. Podcastserien De Erfarne er en del af forskningsprojektet Seniorpraksis, som hører hjemme hos Center for Humanistisk Sundhedsforskning ved Københavns Universitet. Det her var andet afsnit af podcastserien med fortællinger fra den sidste del af arbejdslivet. Du

---

kan finde de andre afsnit og få mere viden om projektet på erfarne.ku.dk. Vi har fået støtte af Velliv Foreningen, og Jonas Frausing har lavet den fine musik. Vi vil gerne sige tusind tak til Ole, Jørgen, Inga, Ivan, Henrik, Lars og alle de andre, som har givet deres viden til projektet. Uden jer, ingen fortællinger.